BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
1› Pagini

EXEMPLARUL In România 3 lei
In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 152 Miercuri 5 Iunie 1940
1› Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate in raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

CONFERINȚA ECONOMICĂ INTERBALCANICĂ

Sâmbătă și-a început lucrările, la Belgrad, Conferința economică a Înțelegerii balcanice, întrunită în cea de-a 8-a sesiune a Consiliului interbalcanic. Trebue să subliniem dela început că este vorba de o adunare de specialiști, reprezentanți ai forurilor economice oficiale, ca și ai activităților economice propriu zise din țările participante, ceeace imprimă un caracter și un interes practic deosebit acestor reuniuni, atât prin natura problemelor desbătute cât și prin încheierile utile la care se ajunge.

Nu trebue iarăși să trecem cu vederea, că atenția și importanța ce se acordă de câtva timp țărilor din sectorul sud-est al Europei, care, de fapt, sunt și componentele Înțelegerii balcanice (cu excepția Bulgariei și a Ungariei), se reflectă asupra tuturor manifestărilor de solidaritate și de colaborare a acestora, printre care reuniunile și lucrările organizației economice a Înțelegerii balcanice sunt puse pe primul plan.

Și pe drept cuvânt: întâi, pentrucă nu trebue să se uite că cele 4 țări componente ale Înțelegerii balcanice (România, Jugoslavia, Turcia și Grecia) reprezintă la un loc o întindere geografică de 1.532.997 km. patrați, cam cât suprafața Franței și a Germaniei (cu Austria și Sudeția) și o populație de circa 57 milioane locuitori. Această situație le indică, firește, pentru un rol politic și militar, care nu poate fi neglijat. Dar tot atât de important este și rolul economic al acestor state, care au devenit, prin jocul împrejurărilor create de război, și datorită bogatelor producții alimentare, o sursă prețioasă de aprovizionare a statelor beligerante și neutre și, prin aceasta, un factor activ al schimbului internațional, atât cât mai poate el funcționa în condițiunile de azi.

Aceste state sunt și mai interesante prin posibilitățile de desvoltare ce le stau la îndemână, datorită importantelor surse naturale de bogății nepuse încă în exploatare sau abia la începutul valorificării lor. O temeinică organizare a acestor posibilități, atât în domeniul producției agricole, cât și în cel al producției industriale și al exploatărilor miniere (petrol, cărbuni, fier, crom, nichel, aramă, magneziu, bauxită, antimoniu), va face din aceste țări o forță economică de primul ordin, menită, prin forța lucrurilor, să fie dublată de o forță politică și militară.

Pentru aceasta este nevoe, în primul rând, de o solidaritate și de o cooperare cât mai strânsă între economiile și piețele lor de schimb, ele între ele. Este nevoe de înmulțirea legăturilor lor de interese și de lucru în toate domeniile; de înlăturări de obstacole, de unificări de legislații și de regimuri de înlesniri vamale și tarifare, de joncțiuni între liniile de transport pe apă, pe uscat și în aer; de conlucrări cât mai strânse între companiile de navigație fluviale și maritime și între acestea și comunicațiile feroviare, etc.

Existența intereselor comune de apărat și siguranța folosaelor de obținut, nu mai e nevoe de demonstrat. Iar condițiunile și posibilitățile ce se oferă pentru asigurarea unei cât mai strânse conlucrări în toate direcțiile — chiar și în direcția schimbului de produse — sunt din cele mai făgăduitoare.

De aceste adevăruri, suntem siguri, că sunt pătrunse guvernele tuturor țărilor reprezentate în Înțelegerea balcanică și că pe premiza lor se întemeiază toate inițiativele, toate lucrările și toate proiectele de viitor ale Conferinței economice interbalcanice, întrunită la Belgrad.

INTÂIA FAZĂ A OFENSIVEI GERMANE S'A SFÂRȘIT

Luptele din sectorul Dunkerque. — Rezultatele bătăliei din Flandra și din Artois. — In ce direcție vor da germanii atacul principal?

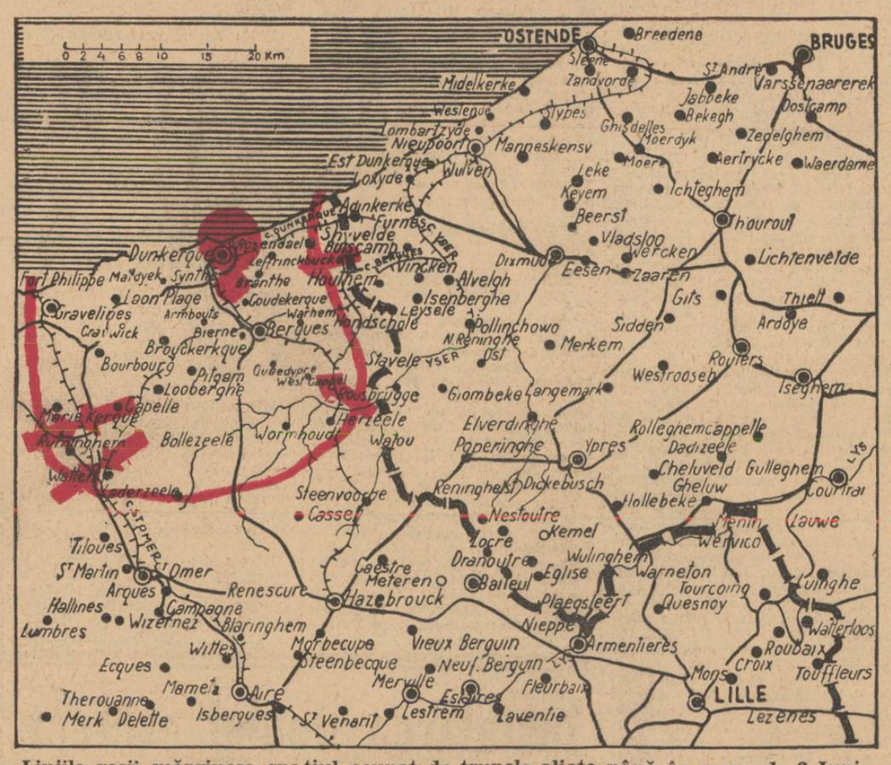

Liniile roșii mărginesc spațiul ocupat de trupele aliate până în seara de 2 Iunie

Luptele din sectorul Dunkerque au continuat și în cursul zilei de 2 Iunie.

Trupele germane, după ce au străpuns linia defensivă pe la est, au ocupat orașul Nieuport cu coasta de nord-west a mării și au înaintat până la 10—15 km. de Dunkerque, dincolo de localitățile Adinkerke și Ghyvelde. Trupele franco-engleze din această parte au ocupat poziții pe linia Bray Dunes-Uzem-Coudekerque și împreună cu celelalte dela sud și vest, continuă rezistența.

Germanii au strâns astfel mai mult linia lor de încercuire pe uscat în jurul orașului Dunkerque.

Evacuarea și transportul trupelor aliate ce au mai rămas în Dunkerque se efectuează în aceleaș condiții grele din cauza bombardamentului violent al artileriei și aviației germane.

De fapt, bătălia din Flandra și din Artois s'a sfârșit prin victoria germanilor, căci armata belgiană a fost scoasă din luptă prin capitularea sa fără condiții; iar o parte din diviziile ce au intrat în compunerea corpului expeditionar britanic de sub comanda generalului Gort și a armatei de nord franceză, de sub comanda generalului Blanchard, s'a retras la Dunkerque unde a reușit să se salveze pe calea mării, pe când cealaltă parte din ele a fost descompusă și capturată.

In tot cursul acestei bătălii — una dintre cele mai mari prin efectivul combatanților, prin puterea considerabilă a focului; ca și prin pierderile în oameni și în material — trupele franceze, engleze și belgiene — cele din urmă până la capitularea lor — au susținut zi și noapte lupte crâncene în spațiul în care erau încercuite; iar cele germane au fost continuu agresive și manevriere.

Prin sfârșitul acestei bătălii, s'a încheiat și faza întâia a acțiunei ofensivei germane din occident. Pentru lămurirea situației actuale militare; ca și pentru orientarea cetitorilor noștri asupra operațiilor viitoare credem necesară o scurtă expunere a evenimentelor ce s'au petrecut în această fază și a rezultatelor ce le-a dat acțiunea ofensivă a armatelor germane.

După ce au ocupat Olanda și trei părți din teritoriul Belgiei, germanii au executat o ruptură frontală a dispozitivului defensiv francez, forțând trecerea fluviului Meuse, la Sedan și lărgind spărtura până la Maubeuge.

Slăbiciunea sistemului defensiv al regiunei Ardennes și a liniei Meusei, între Liège și Sedan, a îngăduit germanilor, prin folosirea în excelente condiții a diviziilor lor blindate în colaborare cu celelalte arme, să îndeplinească operațiunea ruperei frontale pe o lărgime de 100 km. și apoi, prin exploatarea acestui succes, — adâncimea spărturei spre sud și vest până la Somme și mare, — să rupă armatele aliate în două. Așa a rămas izolată armata de nord franceză, corpul expeditionar britanic și armata belgiană, — care și ea în cursul bătăliei din Flandra și Artois, a fost ruptă în două.

Cu toate că o parte din diviziile ce au intrat în compunerea acestui grup de armate au fost

(Continuare in pag. 2-a)

DUMINICĂ, LA HIPODROMUL BĂNEASA

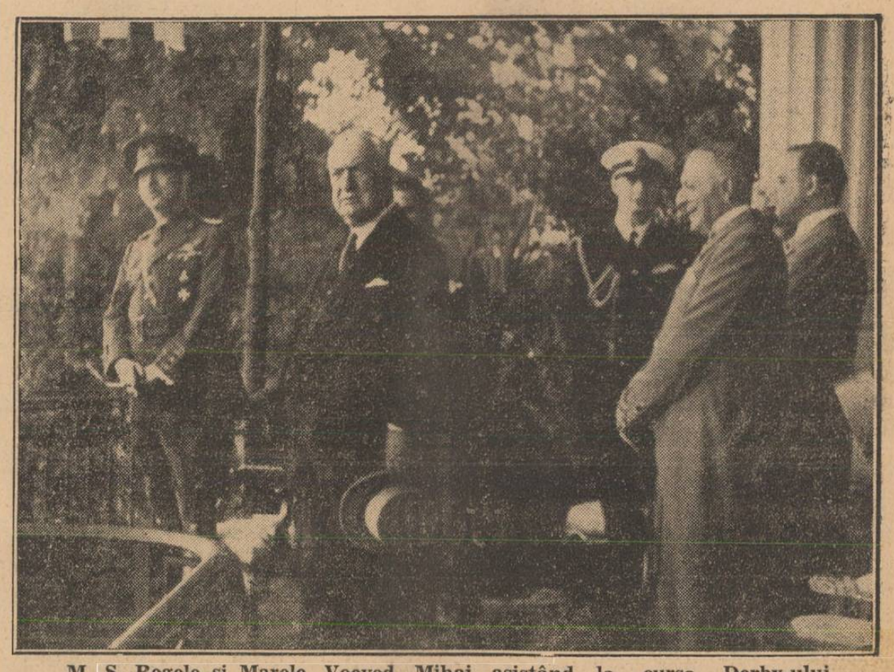

M. S. Regele și Marele Voevod Mihai, asistând la cursa Derby-ului

SĂPTĂMÂNA INTERNAȚIONALĂ

Capitularea armatei belgiene din ordinul regelui Leopold II, a fost un eveniment atât de neașteptat încât trebuie subliniat dela început în această cronică săptămânală.

Cu 24 de ore înainte de a se produce capitularea, d. Pierlot, primul ministru belgian, a făcut cunoscută hotărîrea nestrămutată a Belgiei de a continua lupta alături de aliați. A doua zi, la 28 Mai, la ora opt dimineața, Franța și cu ea lumea întreagă a aflat din însăși gura d-lui Paul Reynaud, primul ministru francez, că cu câteva ore mai înainte, pe la 5 dimineața, Regele Leopold a dat ordin trupelor sale să capituleze. Primul ministru francez, vestejind cu energie hotărîrea aceasta a Regelui Leopold, luată fără a spune pe aliații săi, adăuga: „Încrederea noastră în victorie este intactă. Forța fiecărui soldat, a fiecărui francez și a fiecărei franceze este înzecită. Nenorocirea a mărit totdeauna Franța".

Câteva ore mai târziu, miniștrii belgieni se reuneau în Consiliu și declarau hotărîrea Regelui ca neconstituțională. In acelaș timp, d. Pierlot adresa un apel către populația belgiană. „Greșala unui om — se spunea în acest apel — nu poate fi imputată națiunii întregi. Actul pe care-l deplângem n'are nici o valoare legală. Conform Constituției belgiene, nici un act al Regelui n'are valoare dacă nu e contrasemnat de un ministru". Primul ministru belgian a desleagat în acelaș timp pe toți ofițerii și funcționarii de jurământul față de Rege.

In Franța ca și în Marea Britanie capitularea Regelui Leopold a produs în primele momente stupoare. Presa ambelor țări recunoștea gravitatea situației în care se găseau trupele franco-britanice. La Londra, după ce din primele ceasuri d. Duff Cooper, ministrul informațiilor, a afirmat hotărîrea aliaților de a continua lupta din Flandra cu toată gravitatea situației, d. Churchill, în Camera Comunelor, anunțând hotărîrea Regelui Leopold, făcea cunoscut în acelaș timp că guvernele francez și britanic au dat instrucțiuni generalilor comandanți ai trupelor lor să se disocieze imediat de gestul Regelui Leopold și să continue operațiile. „Nimic nu va distruge încrederea în puterea noastră de a război, așa cum am făcut-o și în alte ocazii dealungul istoriei, trecând prin dezastre și suferințe, la înfrângerea finală a inamicilor noștri". Reprezentanții partidelor de opoziție s'au declarat solidari cu declarațiile d-lui Churchill.

In Germania, hotărîrea Regelui Leopold a fost considerată ca o dovadă a imposibilității în care se găseau trupele aliate de a mai continua lupta. „Armatele aliate — spune agenția D. N. B. — nu mai aveau de multe zile nici o șansă de izbândă". In ce privește hotărîrea guvernului belgian aceeași agenție afirmă că „guvernul de paie belgian nu mai are nici un drept să se prezinte ca reprezentant al poporului belgian".

Pe de altă parte, rezistența trupelor aliate în Flandra continuă, asigurând retragerea care se face prin Dunkerque. La Paris și la Londra se produc repetate manifestațiuni de solidaritate, de hotărîre și de admirație pentru trupele din Flandra. Regele George adresează comandantului corpului expeditionar britanic un mesagiu de admirație a întregului popor britanic. „Sufletele tuturor celor din patrie — spune Regele George — sunt alături de voi și de trupele ei splendide în acest ceas de grea încercare".

D. Lebrun adresează deasemeni în numele Franței un salut de admirație și de recunoștință generalului Blanchard, comandantul trupelor aliate în Flandra.

Dar cercurile oficiale germane continuă să prezinte capitularea trupelor belgiene ca un fapt hotărîtor. „Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz" spune că această capitulare este „o nouă etapă pe calea fatală aleasă de puterile occidentale atunci când au declarat război Reichului" și adaugă că „experții militari germani afirmă că destinul armatelor franco-britanice era hotărît înainte de capitularea armatei belgiene".

Un nou Consiliu de miniștri belgian hotărăște, în conformitate cu art. 32 din Constituție, că Regele Leopold, fiind „în puterea invadatorilor, se află în imposibilitate de a domni".

Cancelaria ordinului „Legiunea de onoare" hotărăște ștergerea regelui Leopold din acest ordin.

Parlamentarii belgieni se întrunesc la Limoges și adoptă în unanimitate o moțiune vestejind hotărîrea capitulării și afirmând salidaritatea cu aliații.

In acelaș timp se anunță că mai multe unități belgiene au refuzat să se supue ordinului de capitulare și luptă mai departe alături de aliați și că unele au și trecut în Anglia.

Odată cu acest senzațional eveniment al capitulării Regelui Leopold, un alt eveniment a atras atențiunea mondială: ruperea negocierile anglo-italiene în ce privește blocada. Aceste negocieri, începute la Roma, se terminaseră printr'un acord de principiu. La

(Continuare in pag. 2-a)

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

COMORI INSTRĂINATE

1. MEDALIOANELE DIN ȘIMLEU
de CONST. MOISIL

Este în deobște cunoscut, că țările bogate în antichități și în opere de artă au soarta de a fi despuiate — pentru tot felul de motive — de unele din aceste monumente, adeseori de cea mai mare valoare.

Cine nu știe că foarte numeroase și foarte importante antichități egiptene și grecești se găsesc astăzi în muzeele publice și în colecțiile particulare din Franța, Anglia, Germania și Statele Unite și că atâtea opere de artă italiană, spaniolă și olandeză împodobesc pinacotecile și galeriile de sculptură din diferite orașe ale Europei și ale Americei?

Cam la fel s'a întâmplat și cu unele comori arheologice dela noi. Fiind descoperite în vremurile când unele regiuni ale țării noastre erau supuse puterilor vecine, aceste comori, de un interes arheologic excepțional pentru noi, au fost depuse în muzeele din Viena, din Budapesta sau din Petrograd, unde fac admirația cercetărilor, iar noi nu posedăm nici măcar copii exacte spre a le putea studia și expune în muzeele noastre.

Cred că este util să atrag atenția cititorilor asupra acestor comori înstrăinate, de o parte spre a-i pune în curent cu unele dintre descoperirile arheologice de cea mai mare importanță făcute în țara noastră, de altă parte spre a porni o mișcare pentru a le avea măcar în copie, căci atunci când puteam să le obținem în original n'am fost în stare să le revendicăm.

O descoperire dintre cele mai bogate și mai senzaționale s'a făcut în două etape, la 1797 și la 1889, în orășelul Șimleul Silvaniei din județul Sălaj, pe dealul numit Măgura. Obiectele antice — toate de aur — găsite în aceste două rânduri, făceau parte dintr'o singură comoară, îngropată acolo puțin timp după anul 383 al erei noastre.

Obiectele cele mai importante din prima descoperire erau 14 medalioane cu figurile împăraților romani Maximian Hercule, Constantin cel Mare, Constanțius II, Valentinian Valens și Gratian, deci dintre anii 286—383 d. Cr. Ele reprezintă pe față busturile împăraților respectivi (fig. 1 și 2), iar pe revers diferite tipuri monetare.

Pe lângă acestea s'a mai găsit un medalion sau bulă de aur fără tipuri monetare (fig. 3), un lanț gros de aur — colier — de care atârnau 30 de figuri mici,

(Continuare in pag. 2-a)

MERSUL RĂZBOIULUI

Comunicatele franceze anunță că trupele aliate rezistă în regiunea Dunkerque împotriva atacurilor neîncetate ale inamicului, în timp ce evacuarea continuă în mod activ.

Comunicatele germane afirmă că frontul litoralului mării, din ambele părți ale orașului Dunkerque, a fost din nou străpuns în regiunea de est. Lupta pentru Dunkerque se apropie de sfârșit.

Detașamentul britanic, asediat de mai multe zile în Calais continuă să reziste.

VIITOARELE DIRECTIVE ALE POLITICII EXTERNE GERMANE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 2. — Cercurile germane autorizate au precizat, după cum se știe în ultimul timp, în diferite rânduri, modificarea totală a directivelor politicii externe germane sau mai bine zis a politicii de război a Germaniei față de Franța.

Intr'un articol inspirat, ziarul „Hamburger Freundenblatt" expune și el, — însă într'un mod mai pregnant, — noile țeluri ale politicii externe germane.

Aceste țeluri, a căror însemnătate e subliniată de cercurile autorizate dela Wilhelmstrasse, vor produce desigur pretutindeni mare impresie, prin aceea că pun pe tapet diverse chestiuni privind toate statele Europei.

Noua ofensivă germană, — după cum se spune aci, — va fi îndreptată în primul rând contra Franței, deoarece țelul de război al Germaniei, după cum se anunță acum, constă exclusiv în rezolvarea problemei europene.

Ca primă condiție în această privință e pusă „excluderea Franței dela conducerea politică a Europei".

Intre motivele acestei noui politici externe germane se citează, în primul rând „sdrobirea definitivă a rezistenței opusă de secole de Franța împotriva măririi Reichului german".

După cum se spune aci, în modul acesta se va putea obține în acelaș timp și distrugerea intervenționismului englez pe continentul european sau, după cum spun cercurile autorizate dela Wilhelmstrasse, desființarea sistemului politic neacceptabil bazat pe principiul „echilibrului forțelor".

Dar, afară de aceasta, se precizează în aceleași comentarii inspirate, că baza actualei situații preponderente a puterilor occidentale este pacea din Westfalia, încheiată în 1648. Susținerea acestei teze dovedește că cercurile autorizate de aci vor să redea, în modul acesta, și o imagine a pretențiilor Reichului, expunând în acelaș timp ce ar urma să se realizeze după pacea viitoare în concordanță cu intențiile Germaniei.

Căci, se spune că „pacea din Westfalia n'a dat lovitura de moarte numai Reichului german ci și ideii europene în genere."

In favoarea planurilor germane se aduce ispășirea pe care o merită Franța pentru atitudinea pe care a avut-o după războiul mondial la Compiegne și la Versailles, precum și alte argumente de natură biologică și rasistă.

Spre a preciza în linii mari ce vrea să realizeze în primul rând prin acest război Reichul național-socialist pentru „configurația nouei Europe" și pentru viitoarea poziție a acesteia în politica mondială, se spune în genere că țelul marelui spațiu european al viitorului este ca acesta să ajungă, în cele din urmă, să activeze strâns unit sub o conducere puternică, în luptele politice mondiale.

D. CHURCHILL VA FACE DECLARAȚII IN CAMERA COMUNELOR

Londra, 2 (Rador). — D. Winston Churchill va face Marți în Camera Comunelor declarațiuni asupra mersului războiului. Se crede că va vorbi asupra celor ce s'a petrecut în consiliul suprem de război dela Paris ce a avut loc la 31 Mai. D-sa va face probabil declarațiuni asupra reluărei de raporturi normale cu Rusia sovietică.

PUTERNICĂ EXPLOZIE IN SPANIA

8 lucrători omorâți și 12 răniți

Valencia, 2 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:

O explozie s'a produs într'o sală a Pirotehniei. Opt lucrători au fost omoriți. Au fost răniți alți 12, dintre care mai mulți grav.

Garnizoana din Valencia a trimis o echipă de salvare la locul exploziei.

UNDEVA, IN ANGLIA

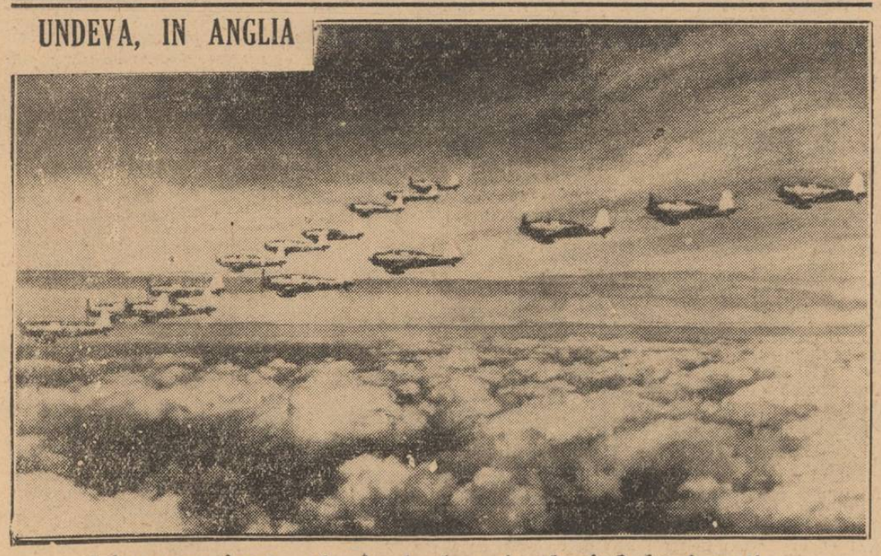

Avioane americane, de bombardament, zburând în formație

IN CORPUL ZIARULUI:

LA DUNKERQUE ESTE IN CURS UNA DIN CELE MAI CRÂNCENE LUPTE

IN ZUIDERZEE

Un cuib german de mitraliere